

Grunnfagstur til St. Petersburg

Fredag 27. august begynte det hele med en veldig lang busstur til Stockholm. Men etter fergeturen til Helsinki var det meste overstått og vi kom oss etterhvert over grensen til Russland. Vi var fremme søndag ettermiddag og hadde reist i to døgn. Samme kveld nøy vi en fellesmiddag i Arbeidets palass, et imponerende byggverk som huser Fagforeningenes føderasjon. Etter en tradisjonell russisk middag i "tsarliknende" omgivelser bar det tilbake til hotellet.

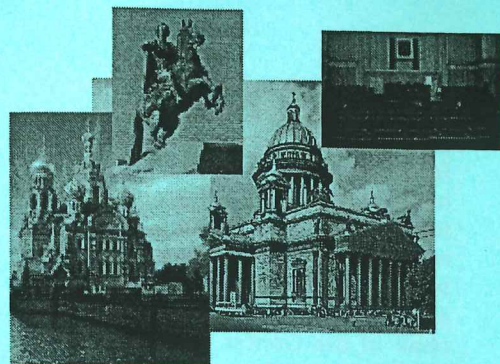
Mandag var første av to forelesningsdager på St. Petersburgs statlige universitet ved Institutt for statsvitenskap. Professor L. Smorgunov foreleste i nyere russisk politikk og poengterte de siste viktige hendelsene før parlamentsvalget nå i desember. Han åpnet for en grundig spørsmålsrunde, hvorpå han etter dette humoristisk uttalte parallellen til sitt forsvar av doktoravhandlingen. Senere på dagen var det båttur på Neva, elven som renner gjennom byen. Vi fikk blant annet se Aurora, krigsskipet som startet revolusjonen i 1917 med løskruttskuddet mot Vinterpalasset til Tsar Nikolai II. Tirsdag holdt professor Barigin forelesning om høyre- og venstreekstreme partier/organisasjoner i Russland. Det var en interessant forelesning, men var litt preget av at han hadde holdt få forelesninger på engelsk.

Etter samtaler med instituttstyret Smorgunov ble vi enige om å forsøke å få til et samarbeid mellom instituttene, noe som forhåpentligvis ville resultere i utveksling av studenter og forelesere. Han foreslo at vi skulle starte med utveksling av engelskspråklige bøker som

ble produsert ved instituttene. Jeg lovte å bringe dette videre og oppfordrer instituttet til å imøtekomme dette.

Onsdag var det forelesning om problemene med føderalisme i Russland, forelest av professor Korjaskin som er tilknyttet det tidligere nevnte universitetet. Korjaskin karakteriserte føderalisme-problemet som den viktigste oppgaven til den russiske stat i årene fremover, ikke minst med dagens krise i Dagestan. Denne gangen benyttet vi oss av lokalene til det nyopprettede norske universitetssenteret i St. Petersburg, som er et samarbeidsprosjekt mellom universitetene i Norge. Samme dag fikk en studentgruppe anledning til å besøke Smolnij, stedet hvor Lenin under revolusjonen administrerte bolsjevikene. Byadministrasjonen har nå sitt kontor der samtidig som det huser et museum og representasjonslokaler. Etter en omvisning ble vi informert om byens administrasjonsstruktur og oppgaver til kontrollkomiteen, eller den juridiske komité. En annen gruppe fikk igjen en tur til Arbeidets palass, men denne gangen for å møte en representant for fagforeningene. Viktige temaer her var overgangen fra ettpartistat og problemet med lave eller utestående lønninger.

Torsdag var oppholdets faglige høydepunkt med audiens i den lovgivende forsamling i St. Petersburg. En av byens representanter i den føderale statsdumaen, Jurij Pavlovitsj Kusnetsov, holdt forelesning om Russlands problemer i overgangen til det neste årtusen. Han fungerer som nestleder i komiteen for nasjonaliteter og er medlem av fullmaktskomiteen. Russlands ståsted i Kosovo-konflikten og konsekvensene rundt NATOs nye rolle ble understreket, noe som skapte debatt i spørserunden. Ikke minst av det faktum at Kusnetsov representerer LDPR, Sjirinovskijs parti, men òg at enkelte spørsmål ikke var like

diplomatiske. Vi ble forøvrig filmet og intervjuet av en lokal fjernsynskanal.

Fredagen var fredag, der noen valgte å dra til Katarinas palass utenfor byen. Andre slappet av eller dro til Vinterpalasset hvis de ikke hadde fått gjort det tidligere. Lørdag 4. september var det avreise og to døgn reise ventet atter på oss. Flere fikk nok endret noen av sine fordommer om Russland samtidig som de fikk sementert andre. Felles er nok inntrykket av at russisk politikk ikke er kjedelig og at St. Petersburg er en utrolig vakker by med en imponerende historie. Vi skal aller sist heller ikke glemme det sosiale aspektet med en slik tur, som kanskje var det viktigste av alt. Takk for turen!

Tom Røseth

Stein Rokkan Memorial Lecture 1999

Professor William Miller
Tema:

Scottish Devolution

Tirsdag 26. oktober
kl. 10.00 -12.00
Auditorium 2 Dragefjellet

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyret:
Førsteaman. Einar Berntzen
Kontaktpersoner:
Terje Knutsen
Terese Zeil

4/99

SamPol aktuelt

Nye bøker

Cultural Theory as Political Science

Edited by Michael Thompson, Gunnar Grendstad and Per Selle
London and New York: Routledge, 1999
(July), 272 pp., US \$100.00, UK £55.00
ISBN: 0-415-19197-1

Cultural Theory as Political Science is the first major European political science book to discuss the growing interdisciplinary field of cultural theory.

Conventional fields of political research – for example, policy analysis, voting behaviour and international relations – have so far relied on paradigms such as neoinstitutionalism and rational choice. This book challenges and complements these paradigms. Going to the heart of the discipline's methodology, *Cultural Theory as Political Science* proposes a coherent and viable alternative to mainstream political science.

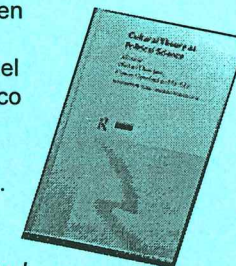
Taking its cue from Elster's admission that the individual is inherently relational, Cultural Theory sidesteps the methodological individualism versus methodological collectivism dispute by focusing on the various forms of social solidarity: the various ways in which we bind ourselves to one another and, in so doing, determine our relationship with nature. Viable forms of solidarity, it is argued, require mutual support between three analytically distinct features – pattern of social relations, cultural bias and behavioural strategy – and Cultural Theory's impossibility theorem states that there are just five of these: the well-known markets and hierarchies and the less familiar egalitarianism, fatalism and autonomy.

These five forms of solidarity, each of which needs the others to define itself against, illuminate political questions at any scale level – from the

household to the international regime, from the voter to the political party, from the citizen to the state and so on – and it is this insistence that there is nothing fundamental about the scale at which the analysis happens to be being done that provides the book's structure.

Accessibly and entertainingly written, the book presents 'user-friendly Cultural Theory' by assembling the chapters under four broad headings: preferences, organisations, political cultures and democracies. Since Cultural Theory argues that preferences are part-and-parcel of ways of organising, and that political cultures are both reflections of and unwittingly negotiated accommodations among those ways of organising, and that democracy will be possible only within a subset of those reflections-cum-accommodations, there is a fairly logical progression through these four sections, with democratisation as its central theme.

Contributors to the volume are: Tim Bale, Gunnar Grendstad, Harald Grimen, John Grin, Frank Hendriks, Robert Hoppe, Lotte Jensen, Virginie Mamadouh, Nadia Molenaers, Steven Ney, Eero Olli, Per Selle, Michael Thompson, Marco Verweij, Jouke de Vries, and Stavros Zouridis.

Gunnar Grendstad

Forsoning eller rettferdighet?

Om beskyttelse av menneskerettighetene gjennom sannhetskommissjoner og rettsribunaler.

Elin Skaar og Bård-Anders Andreassen (red.) Cappelen Akademisk Forlag, 1998. 384s.

To sampolere, Elin Skaar og Bård-Anders Andreassen, står bak en

Grunnfag G6

Gjesteforelesninger
v/ professor Andrei Y. Melville,
MGIMO Moscow State University
of International Relations

Tema:

**Soviet-Russia.
History, Political System and
Democratic Policy Today**

Mandag 20/9 kl. 14¹⁵-16⁰⁰
Onsdag 22/9 kl. 08¹⁵-10⁰⁰
Torsdag 23/9 kl. 12¹⁵-14⁰⁰

Sted: Auditoriet Ulrike Pihls hus

meget interessant bok om sannhetskommissjoner og rettsribunaler. Samfunn som har gjennomlevd regimer preget av grove og systematiske menneskerettighetsovergrep har håndtert traumene på ulike vis – fra amnesti og institusjonalisert glemsel via sannhetskommissjoner til rettsribunaler – hvilken betydning har det for den fremtidige samfunnsutviklingen hvilken løsning som velges?

"Forsoning eller rettferdighet" tar opp dette viktige og komplekse problemet i stor bredde.

Innledningsartikkelen introduserer det teoretiske og normative grunnlaget for sannhetskommissjoner og rettsoppjør. Videre gir den en god oversikt over land som har gjennomgått en form for oppjør med menneskerettighetsovergrep ved overgang til demokrati, og forskjeller mellom prosessene. Redaktørene belyser også spørsmålet om hva som bestemmer rettsoppjørets form. Etter denne meget informative innledningen, utdypes bokas sakskompleks i Asbjørn Eides artikkel om FNs arbeid med å forhindre "straffeimmunitet" og i Morten Bergsmos folkerettslige diskusjon av "etnisk rensning" i det tidligere Jugoslavia.

Jeg ser

på den hvide himmel,
jeg ser på den matte måne,
jeg ser på den lysende sol.
Dette er altså verden.

Dette er altså klodernes hjem.
En skygge!

Jeg ser på de høie huse,
jeg ser på de tusende vinduer,
jeg ser på det fjerne kirketårn.
Dette er altså jorden.

Dette er altså menneskenes hjem.
Den matte måne dekker den
- solen blev nesten borte.

Jeg ser på de slipsløse herrer,
jeg ser på de mysende damer,
jeg ser på de hvilende krykker
Hvor den matte måne blir stor.
Jeg ser, de ser...

Jeg er vist kommet på en feil klode!
Her er så underligt...

(Fritt etter Sigbjørn Obstfelder)

Bak fv: Terje Knutsen, Dag Wollebæk, Nina Raaum, Randi Taule, Jan Olav Haukås, Stein Kuhnle;
Foran fv: Jan Oskar Engene, Frank Aarebrot. (Bergen 11. august 1999, 12.35)

Bokens andre del er viet sannhetskommissjoner. I artikkelen "Sannhet og regimeendring: Sannhetskommissjoners rolle i overgang fra autoritært til demokratisk styre" analyserer David Gairdner erfaringer fra Chile, El Salvador og Guatemala. Han understreker de politiske begrensningene for hva sannhetskommissjoner kan oppnå, og konkluderer med at selv om slike kommissjoner har et positivt potensiale så kan de, fra et demokratiseringsperspektiv, også ha negative konsekvenser. Den sør-afrikanske sannhetskommissjonen, som er i ferd med å avslutte sitt arbeid, er av mange vurdert som en relativt vellykket. At amnesti ble gjort avhengig av personlig tilståelse og at ofre for menneskerettighetsbrudd skulle gis erstatning, er elementer ved den sør-afrikanske prosessen som har vært sett på med stor interesse. Artikkelen "Sør-Afrika: Sanning, forsoning, rettferd" av sampoleren Jan Petter Holtedal og Elling Tjønneland viser at også denne prosessen har sine problemer.

Bokas siste og mest omfattende del har tittlen "Rettsoppgjør". Den starter med en usedvanlig interessant artikkel om Norges oppgjør med landssvikerene og stigmatiseringen av disse i det norske samfunnet fram til i dag. I "Forsoningen som uteble" diskuterer Baard Borge (også sampoler) om den formen det norske rettsoppgjøret fikk har motvirket forsoning i ettertid. Dette er tankevekkende lesning og tydeliggjør hvor viktig det er at forsoning ses i et langsiktig perspektiv. Instituttets egen Stein Ugelvik Larsen følger opp diskusjonen med artikkelen "Rettsoppgjør i en elitestyrte overgang: Gjenninnføringen av demokrati i Norge etter 1945".

Blikket vendes deretter utover geografisk og framover i tid. "Rwanda: Verken rettferdighet eller fred", som sampoleren Anette Frøyland har skrevet sammen med Ann-Charlotte Nilsson og Astri Suhrke, er en grundig og kritisk analyse av FN-tribunalet i Arusha og av det internasjonale samfunnets mangelfulle håndtering av rettsoppgjøret etter folke-mordet i Rwanda i 1994, hvor bortimot en million mennesker ble drept. Artikkelen synliggjør en sjokkerende treghet og ineffektivitet i den internasjonale prosessen. Det pekes også på alvorlige problemer i forholdet til det nasjonale rettsoppgjøret i Rwanda. Forfatterene avviser likevel ikke at internasjonale tribunaler, gjerne kombinert med sannhetskommissjoner, kan spille en viktig positiv rolle.

Stener Ekerns velskrevne artikkel "Dødskvadroner i El Salvador: Hvordan ble de til? Kan fenomenet bekjempes gjennom et rettsoppgjør?" knytter an til Gairdners artikkel om sannhetskommissjoner i Sør- og Mellom-Amerika. Ekern, som var sekretær for den salva-

toranske sannhetskommissjonen, analyserer dødskvadroner som fenomen og drøfter om et rettsoppgjør kunne forhindre disse strukturene fra å gjenoppstå.

I den avsluttende artikkelen analyserer Kjetil Tronvoll rettsoppgjøret i Etiopia. Her viser han hvordan rettsoppgjøret har vært brukt som et politisk verktøy for å skape et symbolsk brudd med fortiden og dermed gi legitimitet til den nye regjeringen, mens den faktiske politikken i stor grad viderefører den autoritære arven.

En feilfri bok er dette ikke. Noen artikler er bedre og mer relevante enn andre, og det kunne med fordel ha vært et avsluningskapittel som samlet tråder og innsikter utover det som gjøres i innledningskapittelet. Den største svakheten er likevel layout og innbinding. "Forsoning eller rettferdighet?" er en usedvanlig kjedelig liten blå paperback (som mister mye av fargen ved første gangs gjennomlesning), men ikke la dere lure — dette er en større og viktigere bok enn førsteinntrykket tilsier. Et viktig og komplekst tema behandles her på en grundig, men samtidig tilgjengelig, måte. "Forsoning eller rettferdighet?" er en bok som burde ha bred interesse. Ikke minst bør de som følger Kenneth Christies hovedfagskurs om sannhetskommissjoner skaffe seg et eksemplar.

Siri Gløppen

Hvor ble de av ?

Hvor ble de av? er en spalte hvor uteksaminerte hovedfagskandidater selv forteller hvor de ble av etter at instituttet katapulterte dem ut av sitt gravitasjonsfelt. Bidragene vil kunne gi et inntrykk av variasjonen i kandidatenes yrkesmessige nedslagsfelt. Redaksjonen vil ta i mot både frivillige og pålagte bidrag.

Dag Stenvoll

Tanter og onkler og barndomsvenner spør alltid hva du kan bruke det til, når du forteller at du studerer noe så metafysisk som sammenliknende politikk. Eller kanskje har du forenklet det du driver med og kalt det "statsvitenskap" eller "samfunnsvitenskap," eller rett og slett "samfunnskunnskap" — i så tilfelle impliserer du allerede i presentasjonen av ditt studium at det kan være nyttig for å bli lærer. Men vanligvis kreves det adskillig mental gymnastikk for å overbevise den som spør (og kanskje deg selv) om at du har et fornuftig og oppbyggelig mål med utdannelsen din.

Sånn sett var det en avklarende lettelse å bli ferdig, i tillegg til den fysiske tilfredsstillelsen av en klam februar dag 1997 å legge kilovis hovedoppgave på instituttets bord. Det berømte post-innleveringsvakuemet som det ofte re-

feres til var for meg oppskrytt. Kanskje fordi jeg hadde relativt klare planer — å tilbringe et halvt år i Sør-Frankrikes sol og varme sammen med min feltsarbeidende sosialantropologiske kjæreste. En sådan nokså total ørkesløshet var lett å forsvare både innad og utad, tatt i betraktning at 18 års normert skolegang var avsluttet. Den forutsatte imidlertid selvfølgelig en viss mengde lånte og oppsparte betalingsmidler, i kombinasjon med den daværende gunstige kronekursen.

Ved hjemkomst til Bergen fikk jeg tilbud om jobb, uten å måtte slite meg gjennom en søkeprosess. Jeg begynte som førstekonsulent (som har lavere status og lønn enn rådgivere, trass i at det høres finere ut) ved NSD, der jeg hadde jobbet et par år som assistent i studietida. Slik relevant praksis har utvilsomt (og dessverre, for det store flertall som ikke får mulighet til det) mye å si for jobbmuligheter etter eksamen; det betyr mer enn tema på hovedoppgave og karakterer (med mindre det går helt elendig). Av utdannelsen var det vel mest generelle samfunnsvitenskapelige tenkemåter og metoder jeg fikk bruk for i jobben, mer enn kunnskap om konkrete politiske temaer.

Åtte timers fleksitids arbeidsdag, med fri på kveldene og i helgene og lønn en gang i måneden, var i begynnelsen en svært behagelig tilværelse. Etter bare et halvt års tid savnet jeg imidlertid den friere studenttilværelsen, og søkte om treårig doktorgradsstipend, som jeg også fikk. Nå sitter jeg som stipendiat på LOS-senteret, og skriver i forlengelsen av min egen hovedoppgave. Stipendiattilværelsen er å anbefale dersom man liker å arbeide selvstendig med langsiktige mål; man er en slags hovedfagsstudent med opprykk, i lønns-trinn 32 og med eget "driftsbudsjett". En ulempe er reaksjonen du møter fra mennesker som begynte i jobb etter dere gikk sammen ut av ungdomsskolen i 1984: Hva? Går du ennå på skole?! Og av og til spør jeg meg: Er det av mangel på fantasi at jeg ikke kommer meg vekk fra Nygårdshøyden? Eller skyldes det frykt for å møte verden utenfor? Jeg vet ikke.

Gjest

Professor Rei Shiratori,

President of IPSJ, is specialized in the theory of modern political analysis, and is famous for his sharpness in theoretical approach to the contemporary politics and for his various activities including wide and close contact with real politics in Japan. His activities extend into three fields; he teaches "Theory and

Practice of politics" in Tokai University where he serves as a professor of political science and director of the Research Institute of Social Sciences, holds president's chair in the Institute for Political Studies in Japan, and recently he puts much emphasis on international academic and humanistic activities as you can see his director's chair of the Center for the Study of Contemporary Japan in University of Essex (1984-1987). As he studied at Oxford, he is versed in classical theories of politics, which can be seen in his first book "The Formation of Political Theory" (1965). Then, he turned his face to contemporary political theories retaining his problem-consciousness which he

acquired during his study of classical theory, and publishes "Theory of Political Development" (1968) and "Quantitative Analysis of Politics" (1971), both of which are well-balanced achievements of first class quality. In these days, he is concentrating more upon the analysis of contemporary Japanese political situations and the examination of the theory of welfare state. The results of these efforts are seen in "Public Opinion, Election and Politics" (1972), "Conservative Rule in Post-War Japan" (1977), "Japan in the 1980's (in English, Kodansha International 1982), "Welfare State East and West" (in English, Oxford University Press 1986), and "Comparative Political Finance Among

the Democracies" (in English, Westview Press 1994).

He is now regarded as the most reliable scholar in the analysis of political parties, elections, and consciousness of Japanese voters. From 1994 to 97, he was also president of "Japan Association of Local Government and Urban Management Studies."

(Extracted from the pamphlet of IPSJ and written by Professor Yasuharu Okino, Niigata National University.)

Professor Rei Shiratori will stay in Bergen visiting the Department of Comparative Politics until October 19, 1999. Phone: 55 58 25 56. E-mail: Rei.Shiratory@isp.uib.no

Notiser

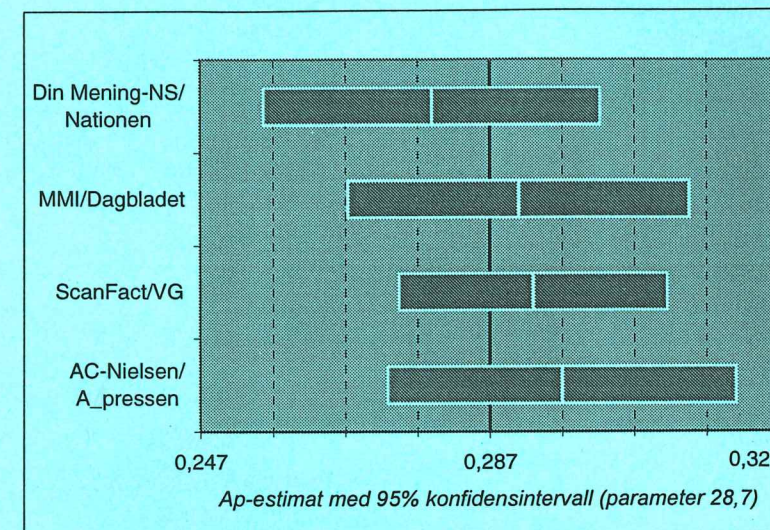
Ken Christie taught a Masters course in Southeast Asian Political economy at the University of Stellenbosch, South Africa between the 22nd February and the 14th March. He was also a speaker at a conference entitled "Remembering and Forgetting" about the aftermath of intense conflict in Northern Europe and Eastern Asia between April 14-15th in Lund, Sweden. In June, he was invited by Thammasat University to give a lecture on Human Rights and Globalization in Southeast Asia on the occasion of their fiftieth anniversary, and in December 1999, he has been awarded a senior research fellowship at the Nordic Institute of Asian Studies in Copenhagen, Denmark for one month.

Terje Knutsen er ansatt som kontorsjef ved instituttet i den tiden Ragnhild Stolt-Nielsen har svangerskapspermisjon. Knutsen ble uteksaminert som kandidat fra instituttet våren 1996.

Dr. polit Lise Rakner er midlertidig ansatt som førsteamanuensis til og med 31.12.99.

Instituttet har fått tildelt midler fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet for å avholde et Dr. polit-kurs i kvalitativ metode. Kurset vil bli avholdt i perioden 29. november til 1. desember.

Sten Berglund har av personlige grunner takket nei til stilling som professor ved instituttet.

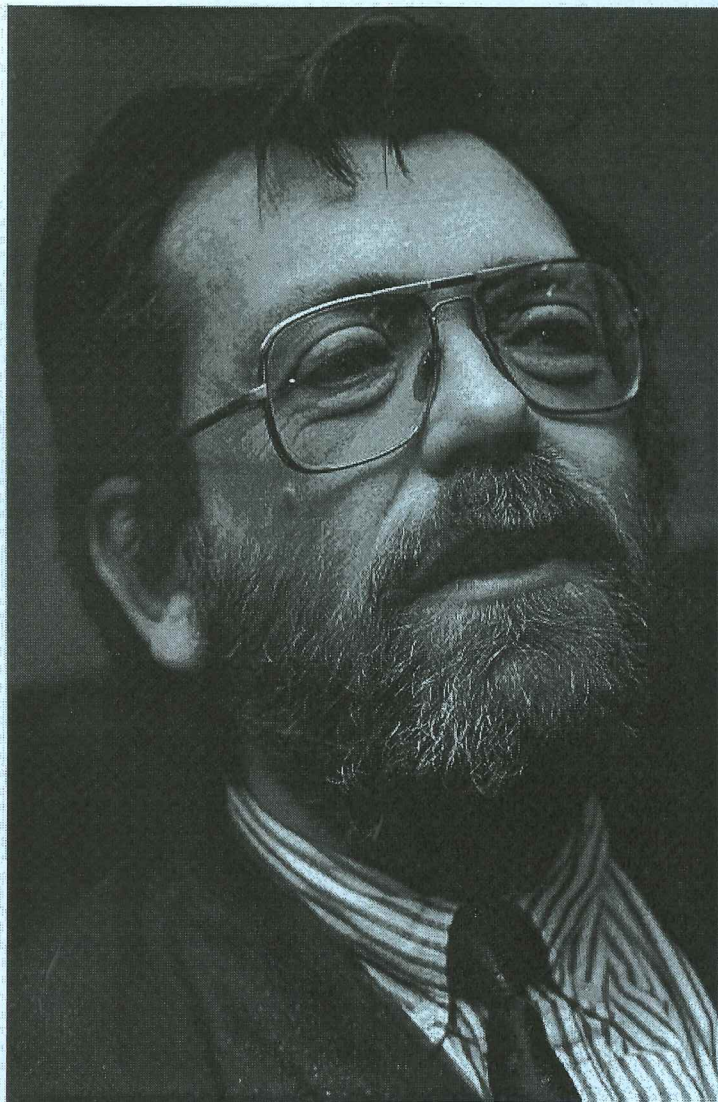
NM i politikk og meningsmåling

Valgnatten er julaften for valgforskere, politikere og meningsmålingsbyråer. Forskerne får et datamaterialet de knapt rekker å gjennom-ansylere før det braker løs på nytt to år senere, mens valgresultatet også kårer norgesmestrene i politikk og utvalgsundersøkelser. Valgresultatet gir byråene de populasjonsparametrene som de månedlig ynder å estimere for media gjennom hvis oppmerksomhet de lettere kan markedsføre seg på de områder som utgjør større deler av deres virksomhet.

Problemet med å estimere aggregert partiopplutningen ved lokalvalg er at kongeriket i realiteten gjennomfører 453 valg (435 kommune- og 18 fylkestingsvalg) hvor lokale forhold og personpreferanser ofte dominerer over landsdekkende saker. I valgkampinnsputten rettet forskerne og media spesiell oppmerksomhet mot Arbeiderpartiet som var ventet å gjøre et dårlig valg. Figuren viser estimatet og et 95% konfidensintervall for opplutningen om Arbeiderpartiet i kommunvalget for fire byråer (N satt til 1,000 når ikke annet er oppgitt). Partiets foreløpige opplutning tirsdag morgen var 28,7 prosent og er markert med støttelinjen i midten (proposisjon). For de fire byråene lå estimatet mindre enn ett prosentpoeng unna det faktiske resultatet og dermed innenfor konfidensintervallet.

data aktuelt

I samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste NSD vil SampoAktuelt i hvert nummer inneholde en spalte kalt DataAktuelt der vi i fellesskap formidler og kommenterer informasjon om aktuelle datasett og data. Spalten har informasjonsverdi for ulike grupper av lesere av SampoAktuelt, og skal dessuten tjene som inspirasjon for studenter i deres arbeid med semesteroppgaver, essays, og hovedfagsoppgaver. Kontaktperson ved NSD er Gry Henriksen, tlf. 55 21 31 05, fax: 55 96 06 60. E-mail: gry.henriksen@nsd.uib.no. Kontaktperson ved Institutt for sammenliknende politikk er førsteamanuensis Gunnar Grendstad, tlf. 55 58 94 86, fax: 55 58 94 25. E-mail: gunnar.grendstad@isp.uib.no

Dantes inferno

Etter tre uker der studenter og kolleger på instituttet stort sett har måttet slå på TVen for å observere mitt oppsyn, er tiden inne for noen refleksjoner omkring valget. La oss begynne med det nære. Som gammel metodelærer har det vært en kilde til bekymring at dagens grunnfagsstudenter skulle la seg påvirke av mine kommentarer til de "daglige" meningsmålingene i BT. For alt i verden, hold fast på Hellevik frem mot eksamen! Gledesbudskap på 1,5% fremgang fra i går for et parti, eller katastrofemeldinger om to prosents tilbakegang for et annet basert på et 600 utvalg - har lite å gjøre med de krav vi stiller til dere når eksamen opprinner. La meg selv stille spørsmålet om jeg helt har ofret alle krav til signifikans på formidlingens og populariseringens alter? Svaret er nok dessverre et delvis ja. En valgkamp og

valgkampdekningen til en avis har sin egen dramaturgi og sin egen dagsorden som nok er ganske uavhengige av de krav vi stiller til en grunnfagsoppgave.

Men svaret er likevel bare et *delvis* ja. Når vi som fagfolk går inn i en kommentatorrolle vil vi aldri få makt til å styre dagsorden, men vi kan i det minste prøve å "kvalitetsikre" produktet så godt vi formår. La meg derfor invitere dere inn i verkstedet mitt under en valgkamp.

For det første er ikke en "daglig" meningsmåling daglig. Den er vanligvis tatt opp over flere dager slik at den siste fjerdedelen av intervjuene går inn i utvalget mens den eldste fjerdedelen går ut. Dette for å forhindre allfor dramatiske utslag fra dag til dag. For det andre er ikke et politisk barometer bare basert på spørsmålet "Hva ville du stemme hvis det var Kommunevalg i morgen?". Vi stiller også spørsmål om hva man stemte ved siste valg. Dette gjør det mulig for oss å veie resultatene i forhold de faktiske resultatene fra forrige valg. Det er nemlig et faktum at velgerne ofte har en tendens til å "glemme" at de har stemt på enkelte partier, særlig gjelder dette FRP.

Et særlig metodeproblem oppstår i forholdet til de minste partiene. Med for eksempel et 800 utvalg blir oftest grunnlagsmaterialet farlig tynt. For å rette på dette brukte jeg en SPSS fil med alle intervjuer foretatt i hele valgkampen som et kontrollmateriale. I den siste uken besto dette underlaget av ca 4000 intervjuer. Hvis en tendens for RV på den "daglige" målingen avviker for sterkt fra dette store underlaget, skal man være svært forsiktig med å kommentere den.

Men en sak er viktigere enn alt annet: Aldri å kommentere kontrafaktisk. Hvis et parti går frem så går det frem, da må man ikke kalle det en katastrofal utvikling for partiet. Valgnatten var for meg en blanding av Dantes Inferno og Purgatorio, lydsatt av folk fra Paradiso med glad kristen jazz fra KrFs valgwake og Valgjerds sonore røst. Tidvis kunne vi ikke høre regien på øret og måtte improvisere rått. Men jeg er likevel stolt over at vi greide å regne oss frem til prognoser som var bedre en IBMs og NRKs under slike arbeidsforhold. Kort fortalt: Spennende, gøy, men slitsomt. Og som alltid lite stressende fordi institutt og studenter er snille og backer meg opp!

Frank Aarebrot